Perusopetuksen oppimistulokset, mahdollisuuksien tasa-arvo ja rahoitus

Sivistysvaliokunta 19.3.2026 O 20/2024 vp

johtava asiantuntija Annakaisa Tikkinen, Sivistysala ry

Oppimistulosten heikkenemisestä

- Oppimistulosten heikkenemiseen ei ole yhtä yksittäistä syytä.
- Syyt eivät rajaudu myöskään siihen, mitä koulussa tapahtuu.
- Heikkenemien ei ole vain kansallinen ilmiö.
- Perusopetuksen tavoitteet eivät tähtää PISA-tutkimuksessa menestymiseen.
- **Arvioinnit tarjoavat tärkeää tilannekuvaa, mutta niistä ei saa muodostua perusopetuksen kehittämisen itsetarkoitus.**

SIVISTA

Ehdotuksia oppimistulosten vahvistamiseksi (1/2)

- Keskittyminen ydintehtävään: **opetussuunnitelman perusteiden sisältöjä on vähennettävä**.
- **Rahoitus ei saa vähetä automaattisesti lapsimäärän vähetessä.** Nykyistä suurempi osa rahoituksesta voitaisiin kohdentaa tasa-arvorahoituksella.
  - Oppilaiden yhdenvertainen asema: **Harjoittelukoulujen ja valtion koulujen kotikuntakorvauksen nosto 100 prosenttiin**.
- Mihin oppilaiden aika menee – oppimiseen vai kuljetuksiin? **Kehitetään erilaisia etäopetuskäytäntöjä ikä- ja kehitysaste huomioiden.**

Ehdotuksia oppimistulosten vahvistamiseksi (2/2)

- Tulevien opettajien osaamista kohdata erilaisia oppijoita vahvistettava: **harjoittelukouluille rahoitus perusopetuksen valmistavan opetuksen järjestämiseen.**
- **Opetusalan henkilöstön kansainvälisten taustojen lisääminen**: edellyttää kielitaitovaatimusten tarkastelua.
- Rehtorin aika johtamiseen, opettajan opettamiseen: **Ei pidä säätää uusia tiedonkeruu- tai raportointivelvoitteita.** Nykyisten keventämistä jatkettava.

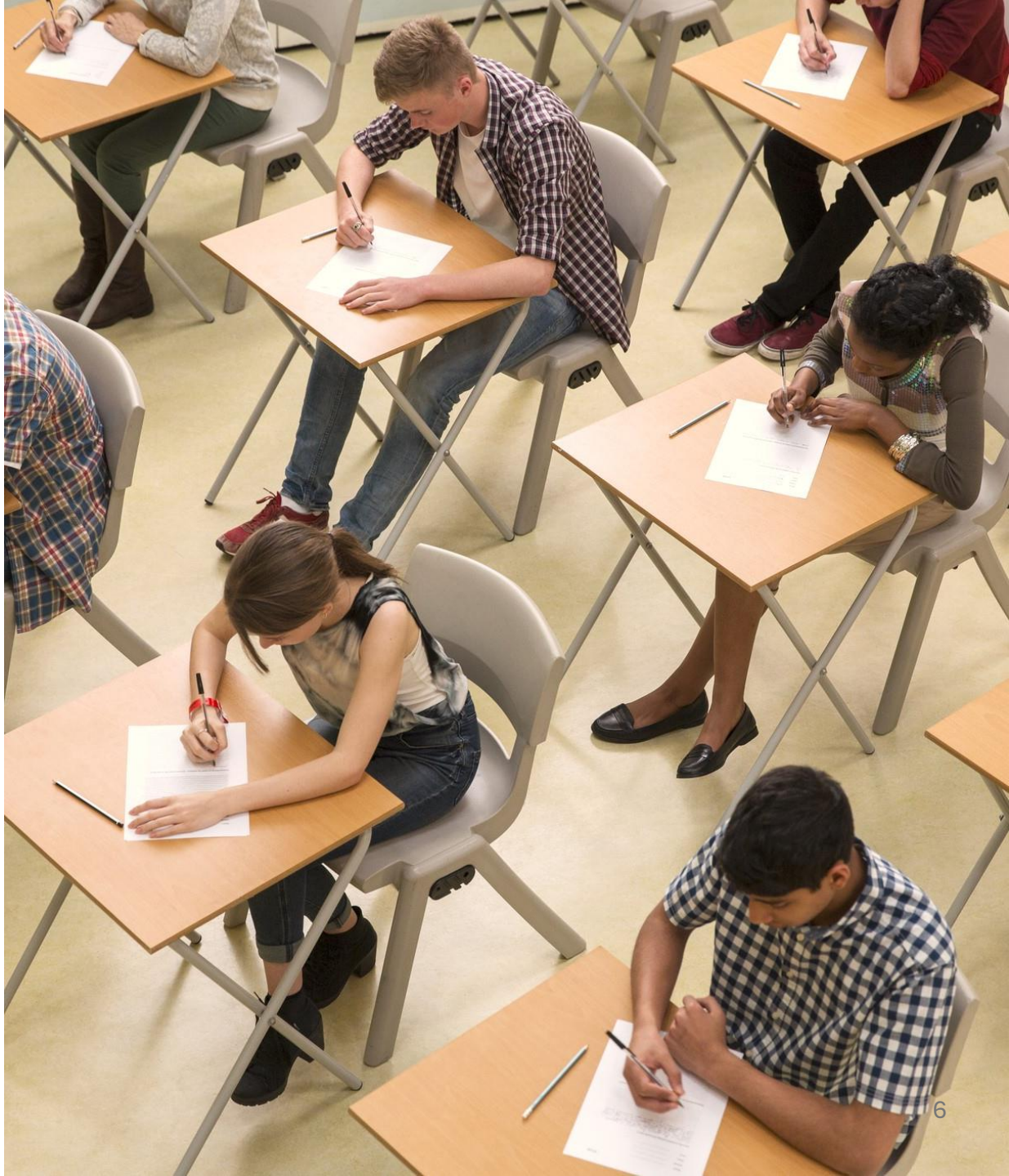
Sivistysala ei kannata opettajarekisterin perustamista

- Opettajan suorittamien koulutusten yhdistäminen opettamiensa oppilaiden oppimistuloksiin liian mekaanista.
- Ilman tarkempaa pureutumista oppimisprosessiin, syy-seuraus-suhteen muodostaminen on hyvin epäluotettavaa.
- Selvitys 2021: Koulutuksen järjestäjät eivät näe rekisteristä syntyvän hyötyä omaan toimintaansa

SIVISTA

Sivista ei puolla parlamentaarisen komiteatyön käynnistämistä

- Kannatamme tiedonkeruun kehittämistä.
  - Vanhempien koulutus- ja sosioekonominen tausta
  - Koulujen budjettitiedot
- Emme kannata koko ikäluokkaa koskevia kansallisia kokeita.
- Nykyinen oppimistulosten arviointijärjestelmä antaa hyvän pohjan tiedonkeruun kehittämiselle.

SIVISTA